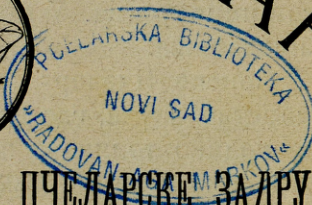
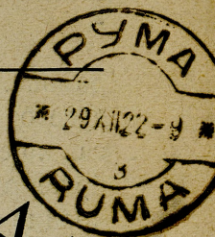

У Срем. Карловцима, 1. јануара 1923.

СРПСКИ ПЧЕЛАР

ИЛУСТРОВАНИ ОРГАН „СРПСКЕ ПЧЕЛАРСКЕ ЗАДРУГЕ“

Број
1.

Издази једампут месечно.
Главни уредник:
Ђорђе Коларовић.

Одговорни уредник:
Глиша Минић.

Година
XX.

Читаоцима »Српског Пчелара« желимо
честит Божић и срећну и медовиту годину
1923.

Уредници.

Реч у почетку XX. године »Српског Пчелара«.

Крај милијуна цветних чашица са слатким нектаром не бисмо имали пријатну храну и лековиту послестицу, коју медом зовемо, да није наших вредних пчелица, јер домишљан човек, још није пронашао справу, којом би могао из цветова црпсти слатки цветни сок, и тај сок претворити у мед. За то је створена вредна пчела. Она је та благословена радилица, која уме да сабере слатки цветни сок и да га претвори у мед.

Да бисмо могли и тај дар Божји сабрати, којег је мајка природа разбацила и разлила по цвету, морамо се бавити пчеларењем и неговањем вредне пчеле.

Да народ наш поучава, како треба умно пчеларити, деветнаест је година »Српски Пчелар« походио наше

домове. Са том племенитом намером креће се ево и у двадесетој својој години «Српски Пчелар», да поучи свакога, којему те науке треба, како да се слатки нектар што брже и што потпуније сабере и претвори у мед, а да вредне пчеле не плаћају животом својим, кад пчелар мед из кошнице узима. У томе се састоји рационално или умно пчеларење.

»Српски Пчелар« ће и од сада ширити рационално пчеларство свуда, где год има живота за пчелу и где се може колико толико с коришћу пчеларити.

Нећемо ићи за тим, да кога наведемо да пчелари, причајући му о не знам каквим великим добицима, да којих се долази пчеларењем, јер као што је добро рекао један пчелар, «претерано пропагирање неке привредне струке, без увета за њен напредак, ствара пролетаријат».

Ми то нећемо, него ћемо радити на стварној основи, јер без тога не може бити правога напретка.

Наше је, да ширимо пчеларско знање у народу, а народ ће сам пригрлити ту прекрасну и корисну привредну грану у крајевима, где се она може одржати и где има користи од ње, а тога ће бити тамо, где има живота за пчелу.

Без паше не вреди ништа сав рад наш, јер «пчеле не читају новине, нити живе од предавања», него им треба паше и то добре и трајне паше, а пчеларима треба знања, и имаће од њега хасне, ако буду пчеле имале добру пашу.

Овај је лист слаб, да може подићи пчелињу пашу где је нема, али ће разносити и ширити пчеларско знање по свима крајевима краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, па где буде повољних увета за пчеларење, брзо ће се наћи људи, који ће се загрејати за пчеларство. Да је тако, најречитије сведоче добре пчеларске године. У таким годинама, без ичијега заузимања расте број пчелара врло брзо, јер људи тада најбоље виде велику корист, коју уме да донесе пчеларење. Није без основе речено, да »примери привлаче«.

»Српски Пчелар« ће и од сада радити на томе, да унапреди пчеларство барем у оним крајевима, где има довољно паше, али где су пчелињаци још ретко посејани, па зато силан цветни сок несабран пропада. А таке су скоро све земље у нашој сада пространој домовини. У нас

је мало крајева, где се крај добре воље не би могло пчеларити, ако не друкчије, а оно ма и пренашањем кошница.

О подизању пчелиње паше у крајевима, где је никако нема, није вредно ни писати. Задовољни бисмо били, кад би организованим пчеларима пошло за руком, да попуне интервале између појединих пчелињих паша. Но и то ће, чини нам се, задуго још остати само наша — жеља.

Али ако то не иде, можемо радити и радићемо на томе, да се умноже пчелињаци у оним крајевима наше домовине, где је земља прекривена медовитим цвећем и препуна медоносних дрвета, а така је већина крајева у нашој отаџбини.

Да то постигнемо «Српски Пчелар», доносиће поуке из теорије и праксе пчеларске. Још већу пажњу обратимо на «Питања и одговоре».

На питања ће одговарати главни уредник, зато их треба њему шиљати. Али будући да не може и не мора све најбоље знати уредник, зато ће добро доћи и више одговора од наших читалаца, на гдекоје теже питање. Тако ће се чути разна мишљења, па ће бити одговори свестранији, потпунији, па и бољи. Зато ће питања бити означена бројевима 1, 2, 3 и т. д. па ко буде знао да одговори на које питање, назначиће број онога питања на које одговора н. пр.: «Одговор на питање 1., 3., 4., и т. д. Сви одговори биће штампани у листу. Приликом писања одговора, треба се држати ствари. Писати треба на $\frac{1}{4}$ или $\frac{1}{2}$ табака и то само на једној страни. Молимо да тако раде и г. г. дописници и сарадници.

Будући да лист ретко излази, понеки ће одговор у листу касно стићи. Ко жели, да му се одмах писмом одговори, нека уз питање пошаље и марку за одговор (за сада 2 Дин.).

Добро ће учинити читаоци овога листа, да нам јаве, где је каква паша и колико је кошница у којем месту. Тако ћемо знати у којем крају треба више радити на подизању пчеларства. Ми данас већ имамо у Срему места, где има доста пчелара, ма да нема издашне паше за пчеле, а имамо и таквих крајева, где има богате и скоро трајне паше, а пчелара је мало.

Неће бити непознато пошт. читаоцима, да и пчелиња паша може бити преоптерећена, кад се у неком крају јако намноже пчеле. Тако се је још г. 1902. познати рационални пчелар, сада већ покојни Иван Каменар учит. у Ст. Пазови тужио, да је у оно време била пчелиња паша у његову месту преоптерећена. Ширити пчеларство у земљи мора се са рачуном и планом, јер као што смо већ напред казали, нагомилавањем пчелињака у једном крају не добива се ништа, ако пчеле немају задоста паше.

У чланку «Зашто да пчеларимо?» изнели смо корист коју доноси пчеларство појединцу и целој држави. Зато сви искрени пријатељи наше младе државе, треба да помажу најидеалнију привредну грану — пчеларство.

Уредници.

Пчеларски Календар.

Јануар.

Сваки пчелар треба сад на почетку Нове Године да баца још једном поглед свој на минулу годину. Да ли је прошла година донела сваком пчелару оно, чему се он надао? Могу рећи, да пчелару свака година донесе оно, што је он и заслужио. Доброј или рђавој пчеларској години најглавнији је узрок време. Али и поред најбољег времена често се догађа, да неки пчелар није добио оно чему се надао. Пчеларити се не може по некој шаблони. Што важи за један крај, не важи за други крај. И кад се стави неко правило и пропис, само онда може отуда бити праве користи, ако пчелар познаје климатичне и вегетативне прилике свога краја, и ако уз то познаје живот и развиће пчелињег друштва, да би правило умео добро применити. Зато пчеларски календар служи само као опомена, нарочито почетнику. Али и почетник мора имати већ приличну суму знања пчеларског, како теоријског тако и практичког.

Пчеларски календар за јануар опомиње пчелара, да пази и настоји, да му кошнице имају мира. Свако узнемировање пчела преко зиме штетно је за исте. Пчела не проводи зиму у спавању. Живот пчелињи сведен је у зиму на најнижи степен. И за одржање живота свога пчела и зими узима хране у себе али тек толико, да одржи живот свој и да производи топлоту. А потребну топлоту може пчела само у клупчету произвести. Чим се једна пчела откине од клупчета она је пропала, јер кошница није загрејана собица. Топлина се налази само у клупчету, а иза клупчета може бити ледена зона. Кошница је само заклон од непогоде, а живот је у клупчету. Главно је дакле за пчеле мир пре-

ко зиме. Свако узнемиравање шкоди пчелама. Узнемирене пчеле растежу клупче, узимају више хране него што им треба, чему је последица срдобоља, ако пчеле не добију прилике да се ишчисте. Тако исто растежу пчеле клупче своје, ако је сунце угрејало и термометар показује преко 10° С. Што је зима постојанија, тим боље, јер тада пчеле мирују, а што је зима непостојанија, тим горе је за пчеле, јер се клупче растеже, пчеле узимају више хране и праве честе излете. Многи излети однесу пак и много пчела.

Узнемиравање пчела преко зиме може се поделити на две врсте, и то: 1.) спољашње узнемиравање и 2.) унутарње узнемиравање. Спољашње узнемиравање може имати ове узроке: а) ако хладан ветар духа право у лето; б) сунчани зраци ако ударају право у лето и маме пчеле; в) честе промене температуре; г) гребање по кошници и изненадни потреси у близини пчелињака и д) узнемиравање од домаћих животиња, мишева и птица. Унутарње узнемиравање пчела преко зиме може имати ове узроке: а) пукнуте и подеране или добро не сачињене кошнице да заклопац добро не пристаје, од чега бивају промахе и јака хладноћа; б) ако се народ није добро груписао, чему је крив пчелар, ако је доцкан узимљавао своје кошнице; в) запушено лето и стога оскудица ваздуха и опасност да се кошница угуши; г) глад; д) ушећерен мед и е) безматак. О томе како се може пчелар помоћи у појединим случајевима, ја немам вољу да говорим и не ћу да говорим. Ко је своје кошнице узимио као што треба, томе се не ће догодити ни један поменути случај. Који пак пчелар није узимио своје кошнице као што треба, томе ће кошнице и гладовати, изгубиће своје матице и друге невоље догодиће се. Таквима не помаже никакав календар. Добро презимљавање кошница јесте последица доброг узимљавања.

Срећна нова година!

Сима Жигић, парох.

Барон Берлепш.

(1815. — 1915.)

(Биографски запис.)

Нисмо могли у своје време, о стогодишњици, да се сетимо једног врло заслужног човека за пчеларство. »Српски Пчелар« за време рата није излазио. Сетимо се ма и сада тога великог човека. Тај човек био је барон Берлепш, који је практичким доказима извојевао победу Ђерзоновој науци.

Барон Берлепш родио се 28. јунија 1815. као најстарији син барона Августа Берлепша, у дворцу на добру у Себаху у Тирингији. Љубав према пчели усадила се

врло рано у млађану његову душу. Отац Берлепшев имађаше велики пчелињак и мали барон био је сретан, кад се могао од своје гувернанте при шетњи украсти и дотрчати у пчелињак. Необичну радост дочекао је млади барон, кад је приликом свог седмог рођен-дана добио на поклон једну кошницу. Љубав према пчели сад је још порасла и такову велику љубав према пчели понео је млади барон и у гимназију, где је у дивној башти директоровој имао више кошница. Барон Берлепш каже, да је ту провео најмилије дане у животу своме. Кад је дошао на универзитет у Минхен, ни ту није могао бити без пчела. Једну кошницу имао је барон у својој спаваћој соби, и пчеле су кроз прозор излетале и улетале. Кад му је та кошница и против његове воље пустила рој, који се ухватио у најживљој улици, тада је полиција забранила барону држање пчела у граду.

Барон Берлепш свршио је три факултета: правни, филолошки и теолошки. Године 1841. умре му отац изненада и он се као најстарији син врати кући у Себах, да води економију. Велику је бригу посветио вођарству и пчеларству.*) Већ концем октобра исте (1841.) године било је у бароновој башти 100 добрих плетара. За пчеларство није жалио ни труд ни новац. Берлепш је са великим стрпљењем проучавао ваљда сва тадања домаћа, па и страна пчеларска дела. Са ватреном љубави пчеларио је тако пет година. Тада дође година 1845. На небу пчеларском засја једна звезда. Јован Ђерзон ступи тада на јавност са својим открићем партеногенезе у пчела. У години 1848. нађе Берлепш у Вилхелму Гинтеру, петнаестгодишњем сину свога баштована, верног помоћника, кога је у својој књизи назвао »највећим мајстором пчеларским у садашњости«, и кога је до своје смрти волио. Берлепш је седам година студирао и чинио покушаје и 1853.—54. године ступи на страну Ђерзонову чувеним својим пчеларским писмима. У њима је Берлепш извео на чисто и оптроумно доказао истинитост науке Ђерзонове. Тиме је Берлепш наравно стекао много неприја-

*) Колико је Берлепш ценио пчеларство, показују најбоље његове речи. Јер он вели: »dass schmutzige Seelen sich gar nicht damit zu befassen pflegen«, и »dass die Bienenzüchter mit weissperlingseltene Ausnahmen gute Menschen sind«.

теља, па и сами његови поштоваоци постадоше му непријатељи, јер нису могли да схвате партеногенезу, пошто је код њих још машта играла главну улогу. Али Берлепша није могло ништа збунити. И тако видимо, да се Ђерзон осам година борио за своју науку али с мало успеха и тек да је Берлепшу пошло за руком, да Ђерзоновој теорији извојује победу. У тој славној борби помагао је Берлепшу тада познати пчелар Г. Клајне.

Године 1852. изуме Берлепш оквир, чиме пчеларство доби снажног полета. Берлепш је сачинио и кошницу која носи његово име. За Берлепша се такођер држи, да је први начинио павиљон.

Име Берлепшево постаде чувено на далеко. У год. 1855. походили су га професори Лајкарт и Сиболд у научној сврси. Берлепш је давао из пчелињака материјал за микроскопска испитивања. Сиболду је пошло за руком, да партеногенезу докаже и тако је она ушла у науку као природни закон. Наравно, да је тада било много вике на ту нову науку, па још ни данас је не прихватају сви, а имаће противника и даље, ма да је данас партеногенеза коначно доказана.

Али не само да су научници походили Берлепша у научне сврхе, него су и из других земаља долазили у Себах чувени пчелари, да се не само диве дивотном пчелињаку, него и да се поуче и усаврше у теоретским и практичким знањима из пчеларства.

Године 1858. ожени се Берлепшев млађи брат. Берлепш се онда одрекне наследства и задовољи се извесном годишњом рентом, повуче се у Готу и ту у друштву својих пријатеља оснује нов пчелињак и почне и даље истраживати и прибирати материјал за своје дело: »Die Biene und ihre Zucht in beweglichen Waben«. Као »мото« ставио је Берлепш на првом листу: »Lernt Theorie, sonst bleibt ihr praktische Stümper euer Leben lang«. Учите теорију, иначе ћете остати надрипчелари целог века свог. Како је то красан и истинит »мото«! Дело Берлепшево дочекало је више издања, а појава његова била је управо револуционарна за тадашњи пчеларски конзервативизам.

Год. 1867. јануара 8. ожени се Берлепш удовицом Августом Каролином, и пресели се у Кобург, где је посветио огроман труд новом издању свога дела. Већ је књига

била у штампи, кад изненада, при једној шетњи, 24. јулија удари Берлепша капља и лева му се страна одузе. Сва могућа средства да се излечи беху узалуд. Тражећи и даље лека пресели се у Минхен. Поред све невоље Берлепш је ипак задржао своју духовитост и веселост. Жена га је дворила правом самарићанском љубављу. Берлепш је услед болести морао напустити практику, али је и даље радио на пољу усавршавања практичног пчеларства и похађао је пчеларске скупштине. Год. 1877. септемб. 17. у $\frac{1}{2}$ 4 сахата изјутра смрт је учинила крај његовим патњама.

Барон Берлепш био је у пуном смислу речи човек. То му признају и противници. За пчеларство је Берлепш величина првога реда. За то ће бити име његово вечно у историји пчеларства. Генерације ће долазити и пролазити, али име Берлепшево преживеће људе и времена... Геније је бесмртан. Он припада човечанству. Човечанство не познаје народности. С тога и ми кличемо: Слава Берлепшу!

(По немачком)

Сима Жигић, парох.

Фактори, који утечу на медовитост биљака.

Пчеле скупљају из цвећа слатки сок, који се зове нектар и од њега праве мед. Нектар излучују жлезде које се зову нектарија. Положај и облик нектарија није код свих биљака једнак, али код већине биљака је у цвету (обично на дну чашице), а за пчеларство имају важности само оне биљке, до чијих нектарија могу пчеле доћи. Рилица код пчела је мала, и пчеле могу онај нектар сисати, где су нектарија 7—9 mm. дубоко. Код цветова, где су нектарија преко 9 mm. дубоко, пчеле не могу доћи, али догоди се, да бумбари са стране прогризу цвет и кроз ту рупицу и пчеле дођу до нектара.

Имали смо неколико добрих година за пчеларство (1917.—1919.), али друга половина 1920. и 1921. год. биле су јако рђаве и слабе за пчеларство. Код мене у пролеће има багрене и горушице, али главна је паша бели босиљак. Белог босиљака 1920. год. било је доста, да се

негде могао косити (Међеш пустара), али није био медовит, а кад сам ишао по њивама, на белом босиљку није било пчела, а то нам је доказ, да биљке не луче нектар непрекидно и под свим околностима. Навешћемо укратко главније факторе, који утечу на медовитост биља т. ј. на лучење нектара.

1.) Старост цвета утече на лучење нектара. Са развијањем цвета спојено је лучење нектара. Биљке лучењем слатког ароматичног сока маме пчеле и друге инсекте, да се оплоде, а чим се цвет оплоди, престаје лучење нектара.

2.) Доба дана. Биљке обично до подне више излучују нектара него после подне и пред вече. Као максимум стварања нектара узима се јутро (до 9—10 сати), а као минимум вече.*)

3.) Температура. Да биљке луче нектар мора бити бар $+8^{\circ}$ С. топло. На великој врућини (жега) цвеће нема свежине, изгледа као опарено и не лучи нектар, а оно мало нектара брзо усане. Код неких биљака сунчана светлост утече на лучење нектара, а код других нема утецаја.

4.) Влажност ваздуха утече на лучење нектара. На влажном и топлим времену биљке су издашније на нектару, а кад су топли и суви ветрови нектар брзо усахне а цвеће завене.

5.) Каквоћа земље. Изобиље или недостатак извесних материја у земљи утече на стварање нектара у већој или мањој количини. Неке биљке воле и добро успевају на црници, друге на песковитој, треће на кречној земљи и т. д. и медовите су на земљишту које њима одговара, а на непогодном земљишту мало или ништа нису медовите. Тако исто ђубрење, влага и др. утече на лучење нектара.

6.) Положај земљишта. Неке биљке добро напредују и медовите су на равници, на висини и брегу, друге у долу и заклону; једне воле суху, а друге мочварну земљу и т. д.

Набројали смо главне факторе, који утечу на лучење нектара и медовитост биља, и молимо пчеларе, да

*) Неки цветови су медовити до 10 с. пре подне. После тога престаје медовитост, па почиње опет око 4 с. по подне и траје до вечери.

овом поклоне више пажње, и за поједиње биљке у «Српском Пчелару» објаве, на каквој земљи и под каквим су уветима најмедовитије.

Н. Сеперовац, парох.

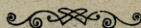
Пчеле затварају лета ради непријатеља, а не ради зиме.

Опасне су тућице по кошницу па и за цео пчелињак каквог неугог и бојажљивог почетника. Зато пчелари препоручују много начина, како да се бранимо од њих. Да тај ниједан начин, баш зато што их је много, није довољан, да се тућице чим се приметете, радикално стане на пут њиховој навали, доказ је најбољи то, што се једва успева да се одбрани нападнута кошница, и да опет другу не нападну, ако се не уклоне обе, и нападнута и нападачица, гдегод у мрачну стају за неко време или на други пчелињак $\frac{1}{2}$ сата даљине, што је опет незгодно за пчелара и не иде му и рачун.

Тућице нападају кад нема паше; онда свуда цуњају, нарочито је њихова ора јесен и пролеће. Ја се браним од њих сужавањем лета. Оставим тек толику одушку, да може 1—2 пчеле проћи, да би оне изнутра боље одбиле нападачице, па ако је и слабије друштво. Овај начин одбране, како се мени чини, био би најбољи и најкраћи, јер тај начин одбране *највише би одговарао природи пчелињој*, а ево зашто: Као почетник нашао сам у јесен у једној кошници лето изнутра скоро зазидано лемом. Отвора је било тек за 1—2 пчеле. Кошница је била добра. Незнајући шта је и откуд то, остругао сам лем са лета и сасвим га отворио због ваздуха. Само сам у једне кошнице то нашао! Да ли баш одмах идуће јесени и да ли баш код те исте кошнице не сећам се, али знам добро, да сам то исто још неколико пута нашао. Нисам више дирао у лето. Оставио сам, да са тако зазиданим летом уђе у зиму. Чистећи у зиму лета и турајући кукицу у кошницу, нисам нашао никакву брану, да не бих могао дубоко турити кукицу. Ничега није било од оног, чиме је лето било затворено јесенас. Пчеле су свакако касније ону брану порушиле, која их је бранила ваљда од непријатеља па

и туђица. Дакле, зими није било лето зазидано, било је сасвим отворено. По примеру ове једне кошнице, и ако једна ласта не чини пролећа, «нравоученије» је за мене то, да кад туђице нападају, лето треба стеснити, а пчеле нам ево саме кажу, да се зиме не боје, да им зима не шкоди, јер су лето отвориле; ни трага није било од оне бране, којом јесенас затворише лето. Саме пчеле нам ето кажу, да им у зиму поред меда треба доста и ваздуха.

В—ћ.

Одликовање.

У 10. броју «Привредника» прочитали смо ову белешку: «Госп. Владимир Матијевић од почетка «Привредников» заузимљиви и корисни сарадник, одликован је орденом Св. Саве другог степена, и изабран је у управу Народне Банке у Београду».

На овом доиста заслуженом одликовању г. Вл. Матијевића, који пчелињом вредноћом и истрајношћу годинама ради на подизању и унапређењу народне привреде, честитамо!

Ч и т у љ а .

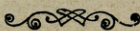
† **Јаша Томић**. У Новом Саду умро је 9. 22. X. 1922. у 66. години живота један од најчувенијих наших политичара и новинара Јаша Томић. О животу и раду Јаше Томића, приликом његове смрти, писале су скоро све наше новине, које краће, које опширније. О карактеру, раду и борби његовој писали су и писаће други. Простор «Српскога Пчелара» је мален, а да би могао доносити ма и мање белешке о нашим заслужним људима. Но будући је покојник, поред рада на разним струкама, радио и на подизању народне привреде и унапређењу ратарског сталеза, заслужио је, да му и «Српски Пчелар» као привредни лист каже — хвала! Да би подигао ратара, издавао је пок. Јаша г. 1897. и 1898. лист «Земљораднички пријатељ» и радио је на оснивању земљорадничких задруга. Историја ће дати свакоме, па и пок. Јаши Томићу заслужено место, јер «покољења дјела суде, што је чије, дају свјема». — Вечна му памет!

† **Др. Ђорђе Радић**. Октобра месеца 1922. преминуо је у Валељу у дубокој старости, у нашем народу чувени писац на привредној струци Др. Ђорђе Радић.

Заслужни покојник је неуморно радио скоро на свима грамама привреде. Поред радова његових коју су посебно штампани, пуни су наши листови и календари његових поучних чланака из привреде. Хвала и вечан помен нека је Др-у Ђорђу Радићу!

† **Нека Остојић**. 2. новембра 1922. сахрањен је у Вршцу велики пријатељ и добротвор «Привредникове» омладине и питомаца учитељске школе. Био је човек племените душе, добра срца и издашне руке. Нека му је вечан помен!

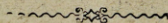
Гл. уредник.

Пољопривредни конгрес.

Пољопривредно друштво за Српску Војводину у Новом Саду сазвало је за дан **26. нов. 1922.** пољопривредни конгрес, са овим дневним редом: 1.) Шта смета повећању наше пољопривредне производње, с нарочитим обзиром на царинску политику. 2.) Предлог закона о непосредним порезима са гледишта интереса наших пољопривредника.

Закључке конгреса донећемо у 2. броју «Српског Пчелара».

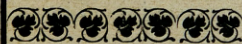

Значајна наредба.

Конзисторија бачка у седници својој од 7. 20. VII 1922. г. К. 348./зап. из 1922. наредила је свима својим парохијским звањима и цркв. општинама, да у св. црквама имају горети чисте воштане свеће.

Другом приликом проговоримо више о овој значајној наредби.

Ур.

Књижевност.

„**Gospodar**“. Календар за пољску привреду за год. 1923. Уредио га је проф. Др. Винко Мандекић. Богат је садржином из свију грана пољске привреде. Добива се код Ђирило-Методске књижаре у Загребу. Цена му је 8 Дин. За поштарину 6 Дин. више.

„**Пољопривредни Гласник**“. Већ се је навршило две године од како излази овај лист у Новом Саду под уредништвом Др-а Емила Поповића-Пеције. Лист је добро уређен и богат сликама и чланцима из свију струка привреде. Штампана се наизменце ћирилицом и латиницом. Нађе се у њему и по где која ствар из пчеларства. Ту смо нашли реч *лежиште* (место плодиште), и рам (место оквир). Излази два пута у месецу. Цена му је до сад била 100 Дин. на годину. Препоручујемо овај лист нашим привредницима.

„**Румске привредне новине**“. Читали смо, да су почеле ове новине излазити у Руми, а да су их покренули тамошњи трговци. Пближе о овом листу не можемо за сад ништа рећи, јер га нисмо имали у рукама.

„Jugoslovenska Pčela“. Glasilo centr. pčelarskoga društva i centralne pčelar. zadruge u Zagrebu бр. 11. и 12. Тиме је навршено три године, откако овај лист излази. Уредник је познати пчелар П. Витман. До сад је била претплата за старе чланове 40 К а за нове чланове 60 К.

„Gospodarski List“, organ «Hrvat.-Slavon. gospodarskog društva» број 19. Осим других чланака има и «Узимљивање пчелаца». Цена за чланове Господар. друштва 24 К, а за нечланове 60 К на годину.

„Српски Задругар“, задругарски календар за г. 1923. У овом лепо уређеном календару, осим календарског дела и других ствари које иду уз календар, има 29 које већих, које мањих поучних и забавних чланака и 25 слика. Међу чланцима има и добар чланак нашега сурадника г. К. Сеперовца свештеника: „*Рационална економија и пчеларство*“. Крај своје богате садржине, календар је овај јефтин. Цена му је само 5 Дин.

Гл. уредник.

Пабирци.*)

△ Меџа у Хрватској и Славонији продуцира се годишње 300 — 400 хиљада килограма, који се је до сад највише извозио у Аустрију (по књизи Милив. М. Савића).

△ Производња шећера у Краљевини С. Х. С. Ове је године било засејано шећерном репом 17.000 хект. земље, те се рачуна, да ће бити 30.000 вагона репе, од које ће се добити највише до 4000 вагона шећера, а то је тек половина колико нашој земљи треба. Остало се мора увести.

△ Нова пољопривредна школа. Министарство Пољопривреде и Вода, отвориће нижу пољопривредну школу у Бања Луци (Босна).

△ Како се цени пчеларство у Француској. Према верзајском уговору, има Немачка уиме ратне отштете да даде и велику множину пчела, нарочито Белгији и Француској. Прву партију од 23.000 ројева примила је у јесен (1921.) француска контролна комисија у Хановру, а другу партију у пролеће (1922. г.) Ове пчеле намењене су оним крајевима Белгије и Француске, које су Немци највише опустошили за време светског рата («Пољопривредни Гласник» г. II. бр. 6.) По овоме можемо судити не само како се високо цени пчела у Француској, него и како стоји пчеларство у Немачкој.

△ Пољопривредна изложба у Београду, отворена је мес. новембра 1922. Излагача је било доста као и разних продуката, који показују, да тамошња пољска привреда брзим корацима напредује, («Ријес»). Осим ове изложбе, била је изложба у Бару, Руднику Битољу и Бајиној Башти, све крајем 1922.

*) Под знаком △ сабира пабирке гл. уредник а под знаком × С. Жигић.

 Питања и одговори.

Пит. 1. — Већ толико читам о спекулативном прихрањивању али још нисам то радио мада већ 6 година пчеларим. Да знам, да ћу више добити меда кад будем спекулат. прихрањивао, почео бих, ако Бог да, на пролеће да спреим своје пчеле за багрину, не би ли добио меда багреновца, кога још нисам имао. Кажу ми да зато не могу да добијем багреновца, што су ми друштва још слаба кад цвета багрена. Је ли истина да ћу добити више меда кад спекул. прихрањивањем подигнем друштва на снагу до багрине?

Одг. — Кад хоћете да прихрањујете из рачуна или као што кажете спекулативно, држим да знате како се тај посао ради. Напоменути само морам, да је мало незгодно прихрањивањем из рачуна спремити кошнице за багрину за то, што багрена цвета већ почетком маја. Будући се прихрањивањем из рачуна мора почети на 40 дана пред главну пашу, то бисте ви морали почети са прихрањивањем већ у месецу марту, а то не би било добро, ако би у марту и априлу било време хладно и непостојано. Осим тога, нико вам не може јамчити, да ћете прихрањивањем из рачуна добити више меда. Прихрањивањем из рачуна добићемо јака друштва. Али ако багрена не буде медовита, нећемо се набрати меда ма ми имали и јаке кошнице. Као што из овога видите, прихрањивање из рачуна је лутрија, особито пред багрину зато што багрена рано цвета.

Гл. уредник.

Пит. 2. — Обрадовао сам се «Срп. Пчелару» кад сам га видео у старому руху. Исто тако радујем се, што сте се ви и г. Микић примили уређивања листа, — — — али сам се као почетник поплашио, кад сам у чланку «Узимљавање кошница» на стр. 15. прочитао, да су добре за презимљење оне кошнице „*чије друштво покрива бар 8 оквира*“. Мада је био већ у велике настао октобар, чим сам лист добио, отворио сам две три кошнице. Кад али у њима нема пчела ни да покривају 2—3 сата а камо ли осам! Сав сам се охладио. Видео сам пчела сабијених у 3—4 сокама и то свуда само по мало. Молим вас јавите ми, шта да радим, да ли да их спојим?

Одг. — Писац чланка, о којем говорите, мислио је да пчеле у августу и почетком септембра треба да покривају 8 сатова, а не крајем октобра и у почетку новембра, кад су се пчеле већ скупили у зимње клупче. Премда држим, да ће у овој години, кад после липе није било скоро никакве паше, ретке бити кошнице, у којима ће пчеле покривати и 5—6 сатова, а камо ли 8. Ко пише у лист, мора да пише онако, како је правило. Но зато читалац треба да зна, да свако правило има и својих изузетака. Ове је године већина друштва ушла слаба у зиму, особито у пчелара, који неће да у јесен спајају. Но зато се не бојте. Ако вам друштва имају добре, младе матице и задоста меда, биће добро. Немојте се дакле јако бринути.

Гл. уредник.

О Г Л А С И.

Српска Пчеларска Задруга у Руми

има још малу залиху комплетних
годишта „Српског Пчелара“
од 1903.—1914. године.

Цена по годишту 20.— Динара.

У П Р А В А.

Најпотребније пчеларске справе

као: Ричеове машине за вештачко саће,
дуваљке, виђушке, помична лета и т. д.
могу се добити у гвожђарској радњи

НИКОЛЕ МИЛЕУСНИЋА
трговца **РУМА.**

Све врсте боја, лака, фирнајза,
четака и парфимерија добивају
се уз најумеренију цену у трговини
ОЗРЕНА ГРОЗДИЋА, РУМА

Краља Петра улица 183.

СРПСКА СРЕМСКА БАНКА Д. Д.

Р У М А.

Деоничарска главница: Дин. 2,000.000.—

Има своје филијале:
у Илоку и Иригу.

Телефон бр. 11.

Адреса за брзојаве:
Сремска Банка.

ПРИМА

улоге на књижице и текуће рачуне, плаћа најбољу камату
и враћа без отказа.

ПОДЕЉУЈЕ

зајмове на менице, текуће рачуне и хипотекарне зајмове
на куће и земљишта.

ФИНАНСИРА

обртничка, трговачка и индустријска подuzeћа.

ОБАВЉА

све банковне послове брзо и кулантно.

ТВОРНИЦА ВУНЕНЕ РОБЕ Д. Д. ИЛОК.

Адреса за брзојаве: „Вунара“.

Телефон бр. 8.

Основана по Српској Сремској Банци д. д. Рума.

Творница се бави прерађивањем и израђивањем
вуне и продајом вунене робе (ћeбета, марама
- - трикотаже, сваковрсних штофова и т. д.) - -

Купује сваку количину вуне по дневној цени.

Чланарина је за чланове утемељаче једаред за увек 100.— Дин., а за редовне чланове 30.— Дин., годишње. Редовни чланови добивају лист бадава а утемељачи плаћају годишње за лист 15.— Дин. Претплата је за нечланове 30.— Дин. годишње, а плаћа се унапред за целу годину.

Претплату, рекламације и огласе треба шиљати »Српској Пчеларској Задрузи« у Руму. Рукописе, питања, књиге и листове у замену треба шиљати Ђорђу Коларовићу Вел. Радинци (п. Митровица) Срем.

Власник и издавалац „Српска Пчеларска Задруга“ у Руми.